

[Svend Haugaard.]

fremsætte samme erklæring. Jeg synes, der er grund til at anerkende det, når statsministeren for nylig har sagt, at spørgsmålet om spredning af atomvåben er et af de vigtigste udenrigspolitiske spørgsmål i dag, men det er jo ikke nok, at man siger det, det er ikke nok, at man har en god vilje; det er også et spørgsmål: hvad har den danske regering gjort, og hvad agter den at gøre for at hindre denne spredning? Det er jo rart, om man har rent praktiske foranstaltninger at sætte ind.

De fleste NATO-lande går uden om Oder-Neissespørgsmålet; de Gaulle har sagt på Frankrigs vegne, at grænsen ligger fast, og herhjemme har kirkeministeren og, så vidt jeg ved, også hr. Poul Hartling sagt noget lignende, og nu hørte vi hr. Frode Jakobsen antyde det samme. Jeg vil gerne give fuld tilslutning hertil, og jeg synes, der er grund til direkte at spørge: hvordan stiller den danske regering sig til det spørgsmål? Har man over for den tyske regering gjort gældende, eller vil man i fremtiden over for den tyske regering gøre gældende, at det danske synspunkt er, at Oder-Neissegrænsen ligger fast? Har man drøftet i regeringen muligheden af at anerkende DDR og derved muligvis få begge Tyskland anerkendt i De Forenede Nationer? Jeg ved godt, det er meget ømtålige problemer, men de bliver ikke løst ved, at man tier dem ihjel. Hvis man kunne få den anerkendelse, var det måske en metode til at få begge parter ind i forhandlinger.

Hvis jeg husker ret, var det under Cuba-krisen i 1962, at Sovjetunionen fremsatte et forslag om ikke-angrebspagt mellem NATO Warszawa-pagtlandene, og Kennedy svarede meget beredvilligt hertil, at han gerne ville optage en drøftelse om de afspændingsmuligheder, der kunne være ved en tilnærmelse imellem de to magtgrupper. Lykkeligvis er det jo sådan, at den kolde krig ikke hersker mere, men på den anden side må vi sige, at afspændingen er gået i stå. Desværre kan jeg ikke være enig med hr. Poul Møller,

når han siger, at forholdet mellem øst og vest bedres måned for måned. Vietnam er en meget alvorlig hindring derfor, MLF er en anden og Oder-Neissespørgsmålet en tredje.

Men alligevel tror jeg, at der er en mulighed for at bringe de to parter i direkte forhandling. Når debatten rejses — og også har været rejst her i dag — om NATOs fremtid, kommer man med den indvending, at ingen kan kende forholdene i 1969. Jeg mener, det er forkert at sige det på den måde, medmindre man tror på skæbnen. Jeg vil mene, at vi mennesker er med til at forme vor fremtid selv, og jeg mener, det er vor pligt at forme forholdene på en sådan måde, at vi kan fejre 1969 ved en gensidig opløsning af de to pagter, d. v. s. gøre de to kontrapagter til en fællespagt. Jeg kan godt se på udenrigsministeren, at han tænker nu, at der er nogen, der måske har lidt for megen fantasi; det er muligt, men jeg tror, der er andre, der har lidt for lidt fantasi, og det kan måske i den forbindelse være lige så farligt.

Og hvorfor har Danmark og hvorfor har Norden ikke gjort noget mere for at bringe de to parter i direkte forhandling? Jeg ved, at der er sket noget med rejserne til østlande, Polen, Jugoslavien, som jeg meget stærkt vil anerkende, og kan man komme i gang med nogle to- eller flersidede forhandlinger om øst-vestproblemer, om handelsforhold, kulturel udveksling, afskaffelse af visum o. s. v., kan det måske lette overgangen til de vanskelige spørgsmål. Jeg spørger: kan der oplyses noget om, hvor vidt man er kommet i disse forhandlinger om sådanne to-sidede konferencer?

Ja, så var der spørgsmålet om Vietnam. Jeg hører, at statsministeren her har taget et initiativ. Jeg vil stille mig afventende, indtil jeg ser, hvad det nærmere indeholder. Jeg vil da i hvert tilfælde udtrykke min glæde over, at det er sket, og håber på, at det ikke blot sådan er noget, der sker på overfladen, men at det virkelig får lov til at blive noget gennemgribende.

Hr. Peter Nielsen prøvede på at sammen-